Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0521U100020

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-01-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колесник Марина Олександрівна
2. Kolesnyk Maryna

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 13.00.04

Назва наукової спеціальності: Теорія і методика професійної освіти

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 29-12-2020

Спеціальність за освітою: "Хімія і біологія"

Місце роботи здобувача: Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02125674

Місцезнаходження: вул. Гетьмана Полуботка, буд. 53, м. Чернігів, Чернігівський р-н., Чернігівська обл., 14013, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 58.053.03

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46027, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46027, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 14.35.09

Тема дисертації:

1. "Теоретико-методологічні засади формування наукової картини світу у майбутніх учителів природничих спеціальностей"

2. "Theoretical-Methodological Premises of Developing Scientific Worldview of the Future Natural Sciences' Teachers"

Реферат/анотація:

1. У дисертаційному дослідженні розглянуто і обґрунтовано методологічні та теоретичні основи формування наукової картини світу у майбутніх учителів природничих спеціальностей на засадах причинно-системного підходу. Виокремлено природниче ядро наукової картини світу, яке будується на міждисциплінарних системних зв'язках математичної, фізичної, хімічної та біологічної картин світу. Теоретично обґрунтовано універсальні закономірності природи (універсальність системотворення, взаємозв'язність, багатоманітність, єдність, розвиток, ієрархічність, цілевідповідність) як чинники конструювання змісту професійної підготовки

вчителів природничих спеціальностей. Обґрунтовано систему формування природничо-наукової картини світу в майбутніх учителів природничих спеціальностей, котра розкриває механізм їх готовності до формування цілісної природничо-наукової картини світу в учнів та візуалізована за допомогою моделі, компонентами якої є конструкційний (ядерні утворення системного комплексу), орієнтаційний (світоглядний зміст наукової картини світу на основі універсалій світобудови), операційний (технологія формування природничо-наукової картини світу). Розроблено критеріальний апарат визначення рівнів сформованості природничо-наукової картини світу в майбутніх учителів природничих спеціальностей та їх готовності до професійної діяльності. Експериментально доведено дієвість розробленої системи формування універсальної природничо-наукової картини світу у майбутніх учителів природничих спеціальностей. Ключові слова: майбутні вчителі природничих спеціальностей, наукова картина світу, структурно-функціональна модель, система формування природничо-наукової картини світу.

2. This dissertation discusses theoretical and methodological premises of shaping future natural sciences' teachers' scientific worldview. The research is carried out within the framework of causative-systemic approach. The thesis introduces the concept of the causative-systemic approach to education and the respective model of developing students' universal scientific worldview. The paper discusses the designed and experimentally employed technology of shaping a number of fundamental worldview-level notions. The structure and dynamics of the universal scientific worldview are regarded through the prism of the systemic algorithms unfolding according to the universal laws of nature. The paper highlights the natural-scientific nucleus of the said worldview and identifies its architecture as a set of correlations between mathematic, physical, chemical and biological worldviews. The thesis introduces a pedagogical system of shaping future natural science teachers' natural-scientific worldview. This system focuses on specific mechanisms of the said students' training. It is visualized as the respective model encompassing the following components: structural (accentuating nuclear segments), orientational (worldview-oriented content), operational (technology of shaping natural-scientific worldview). The central part of the introduced pedagogical system comprises systemic algorithms of the laws of nature (as the focal component of causative-systemic world-outlook), fundamental methodological principles of developing a worldview, and functional states of live systems. The didactic nucleus of the introduced model comprises universal patterns of construing interdisciplinary educational content, didactic conditions of shaping a scientific worldview, and categorical strata (levels) of worldview-pertaining notions involved in logical-systemic thinking and sensory-logical comprehension of natural phenomena. The paper discusses the experimental data supporting the effectiveness of the designed educational model and provides further insights into its application in regard to the following didactic conditions: establishing a didactic resonance; defining sequences of didactic attractors which follow the universal-dialectic algorithms of systemic transitions; didactic contamination (compatibility of the educational content's interdisciplinary components at the level of worldview-pertaining concepts); didactic balancing of differentiation and integration of the said components at all levels of educational content; didactic prognoses and projecting in education. Designing the model of the universal natural-scientific worldview involves diverse levels of methodological integration: philosophic, general-scientific and specific branch-scientific. The tendency towards such integration is promising and fruitful in actual construing natural-scientific educational content. Such integrative modeling encompasses a number of conceptual guidelines such as causative nature of systemic relations, systems' hierarchical relations, mutual determination and auto- controllability of micro- and macro-processes, universal natural of live systems' sustainability as well as mental projecting as a mechanism of world views' mental modeling. The employed algorithm strictly falls in line with the causative-systemic approach and considers precise logic of natural laws' manifestations. Each of the addressed laws of nature complies with dialectics while a range of natural phenomena illustrate their universal character and prove to be logically isomorphic to the structure and functions of the human being as well as to the system of social relations. Thus the universal nature of the said algorithms and systemic patterns allows modeling and shaping an integral scientific worldview. The introduced educational model demonstrates a number of advantages for the future education which is expected to focus on the purpose of human existence hence attempt to coordinate nature-oriented hierarchical and synergetic connetions between educational systems and approaches; causative vector of one's

worldview; nature-friendly education; reconsidering and modernizing the notion of "continuous education"; collective strategies as the premises of human development; civic society and civil government that provide adequate educational strategies and conditions; modeling of educational content according to causatively analyzed and integrated universal laws, patterns and algorithms of nature. Key words: future natural sciences' teachers, scientific worldview, structural-functional model of shaping universal natural-scientific worldview, pedagogical system.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Степанюк Алла Василівна
2. Stepaniuk Alla Vasylivna

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Степанюк Алла Василівна
2. Stepaniuk Alla Vasylivna

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кузьменко Василь Васильович
2. Kuzmenko Vasyl V.

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білецька Галина Анатоліївна
2. Biletska Galyna Ananoliyivna

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лаврентьєва Олена Олександрівна

2. Lavrentieva Olena Oleksandrivna

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Джеджула Олена Михайлівна

2. Dzhedzhula Olena Mykhailivna

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кондрацька Людмила Анатоліївна

2. Кондрацька Людмила Анатоліївна

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Терещук Григорій Василоьвич

2. Терещук Григорій Василоьвич

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради — Кравець Володимир Петрович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні — Кравець Володимир Петрович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності — Юрченко Т.А.